

Узагальнення знань з теми «Адаптації»

Варіант 1

1-6 тестові питання оцінюються по 0,5 бали; 7-9 теоретичне завдання оцінюється по 1 балу; 10-13 – завдання на відповідність термінів та понять або прикладів – оцінюється по 1 балу; 14-15 – теоретичне завдання – оцінюється по 1 балу.

1. Властивість усіх біосистем до формування й розвитку нових біологічних ознак відповідно до змін умов навколишнього середовища – це:

А) спадковість; Б) адаптація; В) мінливість; Г) подразливість.

2. Ознаки будови й форми тіла організму, що допомагають йому виживати в природних умовах – це:

А) етологічні адаптації; Б) фізіологічні адаптації; В) структурні адаптації.

3. Здатність організмів виду до існування в певному діапазоні значень екологічного чинника – це:

А) адаптивний потенціал; Б) екологічна пластичність виду; В) адаптивна радіація.

4. Еволюційна взаємодія організмів різних видів, які не обмінюються генетичною інформацією, але об'єднані тісними екологічними зв'язками – це:

А) коеволуція; Б) коадаптація; В) симбіоз.

5. Природні процеси і тіла, з якими організми різних видів під час свого життя перебувають у прямих або непрямих взаємовідносинах – це:

А) умови існування; Б) ресурси середовища існування; В) середовище існування.

6. Тип терморегуляції, при якій температура тіла регулюється через прояви поведінки:

А) етологічна; Б) хімічна; В) фізична.

7. Правило адаптивності (формулювання).

8. Правило двох рівнів адаптації (формулювання).

9. Правило обов'язковості заповнення екологічних ніш (формулювання).

10. Знайдіть відповідність між життєвими формами рослин та тварин з їх прикладами:

1. Кущі, кущики (калина, шипшина, брусниця)	А. Риючі тварини
2. Плаваючі трави (ряска)	Б. Плаваючі тварини
3. Суто водні, напівводні тварини (китоподібні, ластанози)	В. Наземні трав'янисті
4. Кріт, сліпак	Г. Дерев'янисті
	Д. Напівдерев'янисті

11. Знайдіть відповідність між адаптивними біологічними ритмами та прикладами організмів:

1. Світлова та темнова фази фотосинтезу	А. Сезонні (річні) адаптаційні біоритми
2. Розмноження морської лілії	Б. Добові адаптаційні біоритми
3. Відкладання ікри риби Атеріна	В. Припливно-відливні адаптаційні біоритми
4. Період листопаду	Г. Місячні адаптаційні біоритми
	Д. Багаторічні адаптаційні біоритми

12. Знайдіть відповідність між рівнем організації екосистем та адаптацією:

1. Нестача кисню стимулює збільшення кількості мітохондрій	А. Видова адаптація
2. Прояви поведінки організму, що сформувалися в процесі еволюції	Б. Екосистемна адаптація
3. Спільне добування їжі зграї тварин	В. Популяційна адаптація
4. Шлюбні танці журавлів, результатом яких є добір самців й самок для успішної репродукції виду	Г. Організмova адаптація
	Д. Клітинна адаптація

13. Знайдіть відповідність

1. Сукупність організмів, які живуть на межі водного та повітряного середовища	А. Мікробіонти
2. Сукупність організмів, які дрейфують у товщі води та не можуть активно протистояти течіям	Б. Нейстон
3. Організми, здатні існувати лише в кисневмісному середовищі	В. Аероби
4. Організми, які відповідають за гуміфікацію, мінералізацію, азотфіксацію, біологічне вивітрювання ґрунту	Г. Термофіли
	Д. Планктон

14. Роль паразитизму в природі.

15. Стратегії формування адаптацій.

Узагальнення знань з теми «Адаптації»

Варіант 2

1-6 тестові питання оцінюються по 0,5 бали; 7-9 теоретичне завдання оцінюється по 1 балу; 10-13 – завдання на відповідність термінів та понять або прикладів – оцінюється по 1 балу; 14-15 – теоретичне завдання – оцінюється по 1 балу.

1. Процес формування нових пристосувань або удосконалення існуючих до певних умов існування завдяки зміні генетичної структури популяції під дією еволюційних чинників – це:

А) ембріогенез; Б) онтогенез; В) адаптаціогенез; Г) філогенез.

2. Особливості процесів життєдіяльності за конкретних умов існування – це:

А) етологічні адаптації; Б) структурні адаптації; В) фізіологічні адаптації.

3. Міра пристосувальних можливостей виду в мінливих умовах довкілля – це:

А) адаптивна радіація; Б) адаптивний потенціал; В) екологічна пластичність виду.

4. Взаємо пристосування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування – це:

А) коадаптація; Б) коеволуція; В) симбіоз.

5. Компоненти середовища існування, що впливають на організми і визначають їхні життєві прояви – це: А) умови існування; Б) ресурси середовища існування; В) середовище існування.

6. Тип терморегуляції, при якій під впливом фізичних процесів (конвекція, випаровування, теплообмін, випромінювання) відбувається зміна рівня тепловіддачі:

А) фізична; Б) етологічна; В) хімічна.

7. Правило екологічної індивідуальності (формулювання).

8. Правило адаптивної радіації (формулювання).

9. Правило «максимального тиску життя» (формулювання).

10. Знайдіть відповідність між життєвими формами рослин та тварин з їх прикладами:

1. Дерева (дуб, липа, яблуня)	А. Наземні тварини
2. Одно- та багаторічні трави (лопух, гарбуз, роза)	Б. Повітряні тварини
3. Кажани, птахи	В. Наземні трав'янисті
4. Бігаючи (коні, гепард)	Г. Дерев'янисті
	Д. Напівдерев'янисті

11. Знайдіть відповідність між адаптивними біологічними ритмами та прикладами організмів:

1. Ховання у морський ґрунт кільчастих червей	А. Сезонні (річні) адаптаційні біоритми
2. Процес мітозу	Б. Добові адаптаційні біоритми
3. Масове розмноження сарани	В. Припливно-відливні адаптаційні біоритми
4. Міграція тварин	Г. Місячні адаптаційні біоритми
	Д. Багаторічні адаптаційні біоритми

12. Знайдіть відповідність між рівнем організації екосистем та адаптацією:

1. Мутуалізм риб клоунів	А. Видова адаптація
2. Турнірні бої оленів, результатом яких є добір самців й самок для успішної репродукції виду	Б. Екосистемна адаптація
3. Зростання кількості самок і збільшення плодючості	В. Популяційна адаптація
4. Під дією ультрафіолетового випромінювання на мембрани епітеліоцитів синтезується фермент тирозиназа й утворюється меланін	Г. Організмova адаптація
	Д. Клітинна адаптація

13. Знайдіть відповідність

1. Сукупність організмів, які живуть на ґрунті та в ґрунті морських й прісних водойм	А. Термофіли
2. Організми, які здатні жити в умовах високої вологості	Б. Гігрофіли
3. Організми, які здатні жити в умовах постійно високих температур	В. Нектон
4. Організми, які здійснюють біогенну міграцію хімічних елементів і речовин, акумулюють нітроген у верхньому горизонті ґрунту, концентрують хімічні елементи	Г. Бентос
	Д. Фітобіоти

14. Вплив паразитів на організм хазяїна.

15. Середовище утворювальні функції організмів.